

OH, AAMU KOITTA...
NIN MYÖS OPISKELO :)

ESPOSTI

4 - 2023

Toimitus

Kaapo Ovaskainen

Laura Lund

Venla Korhonen

Tomas Rajaniemi

Eerika Oksanen

Niklas Ottelin

Emil Malk

Aimo Ala-Jääski

Vanja Kailu

Susanna Akkila

Sisällysluettelo

Pääkirjoitus

Sinä riität **4**

Huikea mahdollisuus päästä itse
tutustumaan Itämereen! **7**

Englanti ei riitä **9**

Taivaan kutsu merten syvyyksissä **13**

Kiellon varjossa **36**

Lähteestä Valtamereen: Modernien FPS–
Pelin Kehto & Lähteestä Valtamereen:
FPS–Pelin Uusi Aika **38**

Pääkirjoitus

Sinä riität

Kaapo Ovaskainen

Jotkut meistä ovat juuri ottaneet valtavan loikan oppilaasta opiskelijaksi, kun taas toiset ovat jo lukion kokeneita konkareita. Olemme parhaassa iässä olevia nuoria, yhteiskunnan hunajaa, minkä takia meihin kohdistuu yleistäviä oletuksia, joiden mukaan olemme innostuneita, tiedonjanoisia ja täysissä voimavaroissamme. Siksi myös lukio vaatii meiltä paljon, joiltakin enemmän ja toisilta vähemmän. Lukion pyörteissä meidän pitäisi vielä kasvaa aikuisiksi ja vastuuntuntoisiksi.

Lukion varrella on tullut pohdittua melko paljon kaikkia tekemiäni valintoja, kuten opintojen pidentämistä tai valitsemiani syventäviä opintoja. Mitä jos valitsin väärin? En kuitenkaan tekisi mitään toisin, koska kaikki valintani ovat tehneet minusta minut. Kannattaa mennä niiden oppiainneiden perässä, jotka oikeasti kiinnostavat itseä, eikä taker-tua pisterajoihin tai yleisesti arvostettuihin aineisiin. Jokaisen lukiopolun kuuluu ja pitää olla omannäköinen, sillä loppujen lopuksi oppimassahan täällä ollaan eikä kilpaillemassa muiden kanssa. "Helpoimpien" aineiden kirjoittaminen ei korreloi millään tavalla älykkyyttä tai motivaatio-

ta lukiota kohden. Kukaan ei voi tietää, mitä tulevaisuus tuo tullessaan, mutta on varmaa, että kaikki järjestyy, tavalla tai toisella.

Stressin kanssa painiminen on tärkeä osa jokaisen lukiolaisen elämää. Sopivissa määrin se parantaa suorituskkyä, mutta liiallisissa määrin se voi jopa lamauttaa meidät. Koeviikot, yo-kirjoitukset ja esitelmät jo itsessään saavat karvat pystyyn ja ajatukset jylläämään: mitä jos nolaan itseni? Tai pahempaa: munaan tulevaisuuteni! On tärkeää osata tulla toimeen stressin kanssa ja osata priorisoida asiat tärkeysjärjestykseen. Turhista asioista ei kannata stressata, koska se kuormittaa. Keskity siis vain tärkeimpään ja löydä sisäinen tasapaino opintojen suhteen. Tulevaisuuteen ei kannata suhtautua epävarmuudella ja ahdistuksella vaan sitä kohden kannattaa sännätä palavalla toivolla, koska vain silloin kaikki ovet ovat auki.

Koulumme ihanat opettajat ovat kuin tikapuiden askelmat kohti korkeuksia. He toimivat ponnahduslautana unelmia kohti, sillä juuri he tekevät vaikeiden asioiden ymmärtämisestä hauskaa ja mukaansa tempaavaa. He kannustavat ja tsemppaavat meitä, he ymmärtävät ja mukautuvat vaikeisiin olosuhteisiin. He tietävät, miten rankasti lukio voi kolhia tervettäkin mieltä. Opettajat ovat ihmisiä siinä missä mekin, melkoisia symppiksiä.

Miksi on helpompi suhtautua muihin ymmärtäväisesti ja myötätuntoisesti kuin itseensä? Toisen lohduttaminen on

meille luontaista, samalla tavalla kuin itsemme ruoskiminen. Itsensä löytäminen ja määrittäminen on yksi elämän haastavimmista tehtävistä, kenties koko elämän tarkoitus. Miksi siis olla jotain muuta kuin juuri sinä, sillä sinä riität.

Kuva: Aimo Ala-Jääski

KURSSIKOKEMUKSIA

Huikkea mahdollisuus päästä itse tutustumaan Itämereen!

BI09:n Itämerikurssi

Venla Korhonen

BI09 on melkein kokonaan kenttäkurssi, jossa pääsee tutustumaan Tvärminnen tutkimusasemalle. Yön yli kestävä vierailu antaa ainutlaatuisen mahdollisuuden tutustua biologiaan kokemuspohjaisesti. Siis viimeinkin pitkiä biologian teoriakursseja pääsee soveltamaan käytännössä.

Kurssin laajimpia pääteemoja oli ilmastonmuutos ja sen vaikutus ympäristöön. Kävimme läpi Itämeren rehevöitymistä sekä minkälaista työtä sen suojelemiseksi tehdään. Tutkimusalus Augustalla pääsi suorittamaan mitauksia omakätisesti sekä hankkimaan merestä mm. planktonnäytteitä. Niitä tarkastelemalla ja analysoimalla pystyimme päättelemään minkälainen tilanne pinnan alla vallitsee.

Tämän lisäksi tutustuimme luontopolulla erilaisiin metsätyyppeihin ja niiden lajeihin. Nautiskelimme eväitä metsän siimeksessä huikeita merimaisemia ihastellen. Kurssin monipuolisuuden ansiosta se onkin myös erinomainen tapa kerrata mm. ylioppilaskokeisiin.

Vaikka kurssin sisältö oli mielenkiintoinen ja kattava, kurssin kohokokhdaksi nousi kuitenkin yhteinen illanvietto. Märkäpuvut päällä snorklailimme Itämeressä ja törmäsimme kalojen lisäksi myös korvameduusoihin. Ilta päätettiin hyviin lölyihin sekä vaahtokarkkien grillamiseen!

Kuva: Vanja Kailu

Englanti ei riitä

Tomas Rajaniemi

Muistan hyvin tunnetilojani ensimmäisestä englannin tunnistani silloin ala-asteen 3. luokalla: oli jännittävää aloittaa yhtäältä niin erilaisen, mutta toisaalta televisiosta ja mainoksista tutun kielen opiskelua. Moni varmasti yhtyy tähän näkökulmaan, ja suomalaisten kiinnostus englantia kohtaan on aina 40-luvulta lähtien ollut valtavaa muihin vieraisiin kieliin verrattuna. Voimme nykyään jutella lähes ongelmitta turistien kanssa ja ymmärrämme mitä kenkämerkki Niken slogan "Just do it" tarkoittaa. Miksi siis pitäisi opiskella muita kieliä, jos englannillakin pärjää?

Vaikka voimme jutella monien ihmisten kanssa englanniksi, on se silti eri asia kuin puhua toisen ihmisen omalla kielellä, jolloin olemme todennäköisesti myös perehtynyt paikalliseen kulttuuriinkin kuin itsestään. Esimerkiksi Japanissa voi syödä sushia haarukalla, mutta vastapainoksi saa nähdä muiden asiakkaiden ja henkilökunnan sääiliviä ilmeitä. Juuri siksi moni länsimaalainen opettelee syömäpuikkojen käytön ennen Japanin-matkaansa.

Olkaa tietoinen myös siitä, että usein meistä vain tuntuu siltä, että kaikki osaavat englantia, vaikka todellisuudessa se ei pidä lähellekään paikkansa; saksalaisen tilastotieteen yrityksen Statistan mukaan englannin kansainvälisestä asemasta huolimatta vain alle viidesosa maailman 8 miljardis-

ta ihmisestä osaa puhua englantia, joten tekin olette ka-
duilla varmasti tiedostamattanne törmännyt useisiin eng-
lantia taitamattomiin ihmisiin. Viime joulukuussa päädyin
selittämään harmaa- ja punasuolatun joulukinkun eroa
keskinkertaisilla viron taidoillani, vaikka en olisi ikinä us-
konut sellaista tapahtuvan!

Ettekö ole vielä vakuuttunut kielten mahdollisuuksista? Ei
hätää! Vielä loppuhuipennuksena sain kunnian haastatella
venäjän ja englannin opettajaamme Sirpa Piispasta, joka
kertoo haastattelussa omasta suhteestaan kieliin ja antaa
vieläpä useita syitä sille, miksi juuri teidän pitäisi opiskella
muitakin kieliä englannin ohella:

Esitelkää itsenne lyhyesti.

Hei! Olen Sirpa Piispanen, Jyllan kieltenopettaja jo 24
vuoden ajan. Opetan venäjää ja englantia. Kielirepertu-
aariini kuuluu myös ruotsi, jota saan mielin määrin har-
rastaa kotipaikkakunnallani Inkoossa.

Mikä on suhteenne kieliin?

Opiskelupolkuni maaseudulla Oulunsalossa (pieni paikka-
kunta Oulun vieressä) oli hyvin tyypillinen eli aloitin A-eng-
lannin 3. luokalla ja B-ruotsin 7. luokalla. Muistan, että eng-
lannin opettaja karautti autolla toisesta koulusta meitä
opettamaan. Yläasteella aloitin 8. luokalla venäjän ja lu-
kiossa saksan. Olen harrastanut aikuisiällä myös italiaa. Tä-

nä kesänä aloin harrastaa ukrainaa ja ranskaa Duolingossa. Jännää puuhaa!

Millaisia haasteita kielten opiskelu on teille tuonut ja miten olette selvinneet niistä?

Joskus olen joutunut perustelemaan venäjän opiskeluani. Ja tällä hetkellä tilanne on entistä haastavampi. Mottoni on "vaikka maailmalla myrskyää, niin venäjää voi opiskella".

Millaiset olosuhteet Jylla luo kielten opiskeluun?

Kuten tunnettua, Jyllassa on suuri määrä kieliä, joita on mahdollista opiskella. Jyllassa tarjottavat vieraat kielet ovat siis englantia, saksa, ranska, italia, espanja, japani ja venäjä. Ei unohdeta myöskään toista kotimaista kieltä eli ruotsia. Täältä pesee ja linkoaa eli härifrån tvättas och centrifugas! Tämän vuoden innovaatio oli 1. jakson kielten maistelukurssi, jonka aikana maisteltiin ja opiskeltiin eri valinnaiskieliä. Toinen merkittävä ja opiskelijoita innostava juttu on eri matkakurssit. Opiskelijat, tsekatkaa wilmasta viesti otsikolla "Jyllan lukuvuoden 2022-2023 matkakurssit on julkaistu!". Määräaika oli 10.9, mutta seuraa wilmaa, jospa paikkoja löytyisi vielä.

Onko ykkösvuoden jälkeen liian myöhäistä aloittaa uuden kielen opiskelua?

Ykkösvuoden jälkeen voi aivan mainiosti valita uuden vieraan kielen. Olen kertonut myös abeille, että uusi kieli

(edes yksi kurssi) on kannattava investointi tulevaisuutta varten.

Kielten opiskelu siis oikeasti kannattaa?

Mielestäni kielten opiskelu kannattaa aivan varmasti. Työmarkkinoilla se voi toimia sinun valttikorttinasasi. Matkustaessa pienikin kielitaito ilahduttaa, Sano "kiitos" ja "anteeksi" kohdekielellä ja hymyile perään, näin asiat hoiduvat. Tee kielten opiskelusta hauskaa itsellesi. Minä esimerkiksi luen romaaneja suomeksi ja englanniksi, katselen erikielisiä sarjoja ja kuuntelen näitä kieliä innokkaasti. Tässä pari vinkkiä, skottilaista aksenttia sarjasta "Guilt", laulavaa riikinruotsia sarjasta "Top Dog" ja venäläinen sci-fi-sarja roboteista ja ihmisistä "Better than us" (Лучше чем люди).

Kielten opiskelu kannattaa aina, arkena ja sunnuntaina!

Taivaan kutsu merten syvyyksissä

Eerika Oksanen

“Tähtitaivas on maailman kaunein asia”, luin ääneen luokalle historian tunnilla esitelmämme päätteeksi. Olin pitänyt ystäväieni kanssa esitelmän, joka tutustutti luokkamme esi-isiemme kirjoittamiin kirjeisiin ja muunlaisiin viesteihin. Niihin, jotka olivat selvinneet tähän päivään saakka siis. Jokainen meistä tunsu tarinan, joka oli johtanut ihmisten vetäytymiseen maalta merten suojaan. Silti sitä piti opiskella koulussa joka ikinen vuosi. Minä pidin historiasta ja varsinkin tunteista, jolloin tutkimme jäänteitä maalla eläneistä lajitovereistamme. Meistä kukaan ei ollut koskaan käynyt maalla. Ei moneen kymmeneen, tai sitten sataan, vuoteen. En koskaan muistanut, paljonko nollia luvussa oli. Minulla oli nimittäin lukihäiriö, joka sai kirjaimet sekä numerot kääntyilemään väärinpäin tai hyppimään väärille riveille lukiessani.

Olin tavallaan helpottunut, kun kello soi ja luokkalaisemme alkoivat kirmata ulos luokasta opettajan huudoista huolimatta. Meiltä ei nimittäin ehditty esittää kysymyksiä. Oli ollut tarpeeksi hermostuttavaa lukea esitelmää koko luokan edessä. Minäkin päädyin pakkaamaan tavarani ja seuraamaan muiden perässä ulos koulusta. Meillä oli ihan kiva

välituntipiha, vaikka olimmekin jo yhdeksäsluokkalaisia. Kaikista vetkottimista en niinkään välittänyt, mutta oli parasta, kun jokin merenelävä tuli ihmettelemään kouluamme. Toki ihmisten muutettua meriin olivat eläimet vetäytyneet kauemmas uusille reviireille. Eläimillä oli oma tilansa ja meillä omamme. Emme me silti koskaan estäneet niitä tulemasta asuntojen tai muiden rakennusten läheisyyteen. Oli aina kumman piristävää katsella ohikiitävän hain matkaa puuduttavien oppituntien välissä.

Jokainen talo Havenastrassa, minun kaupungissani, rakennettiin aina luontoa mukaillen. Oma kotitaloni sijoittui kahden kauniin koralliriutan välin. Riutat oltaisiin voitu raivata pois ja niiden tilalle rakentaa ihmisasumuksia, mutta niin ei koskaan tehty. Ei täällä, eikä missään muuallakaan. Olin kuullut, että ihmiset maalla tekivät niin. Tuhosivat kaiken kauniin ja maasta syntyneen pois alta. Isäni kertoi aina, että me emme toistaneet heidän virheitään, koska jos niin tekisimme, ei meillä olisi paikkaa jossa asua. Maa oli näet niin poltettu ja tappavat sairaudet jylläsivät niin rajusti, että esi-isämme pakenivat meriin. Niin meille kerrottiin.

Ihmiset olivat tuhonneet oman kotinsa ja samalla suuren osan lajistamme niin, että valkoisissa takeissa häärivien ja fiksujen tutkijoiden oli pakko keksiä ratkaisu. He olivat tehneet kokeita ja kehittäneet keinoja, jotta meriin muutosta oli tullut mahdollista. En täysin muistanut kaikkia vaiheita meriin muutossa, mutta hiljalleen oli evoluutio alkanut auttaa ihmistä siinä. Meille oli kehittynyt veteen so-

pivat keuhkot, sellaiset ettei meidän tarvinnut käydä pinnalla hapen perässä. Raajat ja iho olivat muuttuneet. Sormien ja varpaiden väliin oli kehittynyt räpylämäistä ihoa. Niin ei ollut ollut silloin, kun meriin oltiin kauan sitten paettu. Nykyään ei ihan tarkasti osattu selittää, miten oli edes mahdollista, että ihminen oli kehittynyt niin merkittävästi. Oli se silti-

Kova jysäytys vasten selkääni katkaisi ajatukseni tyystin ja meinasin kompastua hiekkaan. Kiepsahdin ympäri ja sain kohdata isoveljeni, Louisin tummansiniset silmät.

“Lopeta tuollainen jo, emme ole enää lapsia”, sihahdin ärtyneenä. Hän tuhahti hieman ja vastasi: “Lopeta itse tuo haaveissasi harhailu, et varmasti kuullut äskeistä ilmoitusta”.

“Ilmoitusta?” katsoin ympärilleni huomaten, että kaikki ohikulkijat kävelivät määrätietoisesti kohti suurta aukiota kaupungin keskustassa. Tajusin sentään noloa ja jopa punastuin hiukkasen tajuttuani, kuinka omissa maailmoissani olinkaan kävellyt. Louisin katse pehmeni. Hän oli mäntti, mutta rakastimme toisiamme. Olimmehan me kuitenkin sisaruksia ja aina olleet läheisiä.

“Pormestari kutsui koko kaupungin koolle, hänellä on jokin todella iso ilmoitus meille kaikille”, hän selitti ja silmäni laajenivat löyhästi. Pormestarin suuri ilmoitus saattoi merkitä lähes mitä tahansa.

Lähdimme muiden perässä aukiolle, joka oli meidän saavuttuamme jo tulvillaan ihmisiä. Hermostunut puheensorina kulkeutui korviini joka suunnalta. Ihmiset arvailivat, mikä mahtoi olla tämän ilmoituksen aihe. Minä pysyttelin veljeni lähellä, kun kuljimme joukon läpi etsien Nicoa ja Jordania, meidän vanhempiamme. Ihmisiä oli vain niin kamalasti, että pelkäsin meidän joutuvan eroon toisitamme ennen sitä. Oli kuin Louis olisi lukenut ajatukseni, sillä hän tarttui minua kädestä ja johdatti joukon lävitse pitäen koko ajan huolta, että kuljin hänen takanaan.

Löysimme lopulta tiemme isiemme luokse ja juuri silloin myös pormestari tuli aukiolle. Hän nousi hänelle tarkoitettulle suurelle, korotetulle puhujanpöydälle aukion laidalla. Pelkkä hänen nousemisensa sille sai koko joukkion hiljenemään tyystin. Kuin kukaan ei olisi enää hengittänytkään.

Havenastran pormestari oli mukava ja oikeudenmukainen, mutta hänen hurja ulkonäkönsä kyllä muistutti myös hänen vaikutusvallastaan ja voimastaan. Kaupunkiamme johti nuori nainen, Cleo, jonka kasvoja halkoivat monenlaiset ja suuret arvet. Hänestä kerrottiin kaikenmoisia tarinoita, mutta minulle hän oli aina kaupunkimme suuri suojelija, joka oli urheasti pelastanut meidät kaikki parin ilmeisesti sairaan hain kynsistä. Eläimet hyökkäsivät kimppuumme tuskin koskaan, mutta poikkeuksia oli. Rakastin sitä tarinaa jo ihan pienenä. Hurja naissoturi uhmaamassa henkeään kaupungin puolesta. Se valoi silloin minuun voiman, joka tuskin koskaan katoaisi.

Cleo seiso hiljentyneen joukon edessä katse yleisöä pyyhkien. Panin merkille, että hänen korvistaan riippuivat suuret korvakorut, joiden sinisen loiston saattoi havaita jopa sieltä, missä perheineni seisoin. Hän karaisi kurkkuaan ja lausui sitten, hunajaisen pehmeällä ja silti kovin tummalla äänellä: "Hyvää päivää, arvoisa Havenastran väki. Minun korviini on saatettu tieto siitä, että meren valtias, Lachlan, uskoo väkemme olevan valmis vierailemaan jälleen maalla". Naisen sanat saivat aikaan ääntä väkijoukossa. Kuulin ympäriltäni yhtälailla innokkaita kiljaisuja, kuin kauhun värisyttämiä lausahduksia. Hälinän rauhoittamiseen ei kuitenkaan tarvittu muuta, kuin yksi kädennosto Cleolta.

"Hän ei kuitenkaan halua riskeerata liian suurta osaa väestään tälle mahdollisesti vaaralliselle tehtävälle. Lachlan on määrännyt, että minä valitsen ketkä lähtevät Havenastran väestä ja muiden kaupunkien pormestarit tekevät samoin", hän jatkoi silmäillen edelleen yleisöön päin. Ilmapiiri muuttui taas astetta jännittyneemmäksi, mutta kukaan ei sanonut mitään. Kaikki odottivat Cleon jatkavat puheenvuoroaan ja kertovan kenties lisää.

"Päätös tulee tapahtumaan tämän illan aikana. Lachlan tahoo suunnitelmansa toteutukseen mahdollisimman pian ja näin ollen, valmistautumistoimet aloitetaan jo pian. Tulen kiinnittämään listan valittujen nimistä Sauvaan. Lähtö maalle tapahtuu parin viikon kuluttua", hän päätti puheensa. Sen enempää sanomatta Cleo laskeutui puhujanpöntön ääreltä ja poistui aukiolta.

Kaikki pysyivät hiljaa siihen asti, että hän oli mennyt olettavasti kuuloetäisyyden ulkopuolelle. Kaiken sen hälinän perusteella olisi voinut olettaa kaupunkilaisia olevan vähintään tuplasti enemmän. Minä en osannut sanoa tai ajatella mitään. Käänsin vain katseeni Sauvaan, suureen puiseen pylvääseen aukion keskellä. Siihen oli kaupunkilaisilla tapana kiinnittää ilmoituksia. Yleensä ne tosin koskivat jotakin paljon vähäpätöisempää, kuten markkinoita tai karanneita kissanpentuja. Tunsin jonkun nykäisevän minua hihasta palauttaen ajatukseni taas tähän hetkeen.

Kuulin Nikon äänen sanovan meille:

“Louis, Lucia, mennään. Ei tässä hälyssä ole hyvä olla”. Nyökkäsin suostumukseni ja lähdimme raivaamaan reit-tiämme kohti kotia.

Kun sitten pääsimme takaisin kotiin, huokaisin helpotuksesta. En ollut saanut ajatustakaan kulkemaan siellä suuressa ihmisjoukossa. Muut vaikuttivat olevan samassa tilanteessa.

“Mitä me nyt sitten?” Louis kysyi kuulostaen kovin pöllämysteineeltä.

“Nyt me sitten odotamme ja jumalauta toivomme, ettei kukaan meistä joudu pintaan”, Jordan sanoi synkästi ja Nico sätti hetimiten hänen raisua kieltään. Minä lähinnä ihmettelin sitä. Miksi ihmeessä hän ei haluaisi nähdä pintaa ja ennenkaikkea taivasta? Siitä minä olin unelmoinut koko ikäni. Päätinkin avata suuni: “Mikä pinnassa on niin pahaa? Etkö muka ole lainkaan utelias näkemään, minkä ihmiset kerran jättivät taakseen?”. Jordan katsoi minua hetken ja vilkaisi sitten lattiaa.

”Tietenkin minä olen utelias, ihminen on luonnostaan sellainen. Minä olen kuitenkin myös järkevä ja mielestäni on äärettömän vaarallista palata takaisin sinne. Tiedämme kaikki, miksi maanpinta alunalkaen hylättiin. On täysin mahdollista, että jokin vieläkin kamalampi odottaa meitä siellä nyt”, hän selitti. Se kyllä kävi järkeen, mutta arvelin Lachlanin ottaneen kaikesta selvää ja miettineen tätä todella pitkään. Hän oli viisas valtias, enkä uskonut hänen lähettävän kansaansa suoraan surman suuhun. Jätin sen kuitenkin sanomatta ja vetäydyin läksyjen pariin. Tilanne vaikutti olevan tulenarka, enkä aikonut heittää yhtään enempää bensaa liekkeihin.

Seuraavana aamuna koko kaupunki oli kokoontunut aukiolle ennen koulu-, ja työpäivien alkua. Sauvaan oli naulattu suuri paperi, johon oli kirjoitettu nimiä. Kaikki olivat kerääntyneet lukemaan sitä ja kun väki alkoi hiljalleen poistua, pääsin minä perheineni sitä lukemaan. Lista ei ollut kovin pitkä, mutta kyllä siinä silti nimiä riitti. Meidän sukunimemme alkoi kuitenkin B-kirjaimella, joten suuntasimme katseemme listan ensimmäisiin nimiin. Ei kestänyt kauaakaan, kun näin kolme nimeä. Louis Beckett, Lucia Beckett, Nico Beckett. Kaikki niistä lukivat peräkkäin listassa. Sydämeni hyppäsi kurkkuun. Me olisimme oikeasti lähdössä! Tajusin vasta silloin, ettei Jordanin nimeä ollut siinä. Hän taisi huomata saman, koska hän murahti: ”Johuu varmaan tästä pirullisesta sydänviastani”.

Sen sanottuaan hän kääntyi ympäri ja lähti kävelemään pois. Hän halusi olla yksin. Nico katsoi hetken miehensä perään ja sitten taas meihin. Hän näytti huolestuneelta, vaikka selvästi yritti kätkeä sen ilmeettömän naamion alle. "Menkäähän kouluun. Puhutaan tästä kotona", hän käski minua ja Louisia. Me lähdimme kulkemaan vaitonaisina kohti koulua. En tiennyt, mitä Louis oli mieltä tulevasta matkastamme, mutta minun oli vaikea olla hieman innostumatta siitä. Tulisin vihdoinkin näkemään taivaan! Sini-sen, kauniin ja ikuisuuteen kurkottavan taivaan. Hillitsin kuitenkin itseni ja olin loppupäivän muiden valittujen tapaan hiljainen. Tiesin jonkun muunkin olevan innoissaan. Jonkun oli pakko olla.

Kotona oli edelleen kireä tunnelma, kun tulin sinne koulun jälkeen. Tiesin, että Jordan vastusti lähtöämme. Tiesin kuitenkin hänen tietävän, ettei se olisi vaihtoehto. Jos valttias jotakin määrää, on ihan turha alkaa niskoittelemaan. Louisinkin palattua kotiin, juttelimme ruokapöydän äärellä pitkään ja hartaasti. Puhuimme omista tunteistamme, ajatuksistamme ja punnitsimme lähdön kaikkia puolia. Minusta tuntui melkein aikuiselta, koska me juttelimme kuin aikuiset. Lopulta päädyimme siihen, että Jordan ei yrittäisi estellä lähtöä mitenkään, mutta ei todellakaan pitänyt siitä. Me kolme lupasimme pitää huolta toisistamme maalla ja palata heti, jos jokin näyttäisi liian vaaralliselta. Loppujen lopuksi olivat kaikki siis ihan tyytyväisiä tai ainakin hyväksyivät tilanteen.

Pariin päivään ei maalle lähdöstä kuulunut sanaakaan, mutta sitten me saimme kirjeen. Kirjeeseen oli raapustettu koukeroisilla kirjaimilla kaikki, mitä meidän oli tärkeää tietää. Kaikki valitut kutsuttiin myös valmistautumaan eräänlaiseen harjoituskeskukseen. Siellä valittuja valmistettaisiin tulevaa matkaa varten. Inhottavaa oli, että keskuksessa tulisi viettää seuraavat kaksi viikkoa. Uutinen sai jälleen Jordanin mykäksi muutamaksi tunniksi, kunnes hän sitten taas osasi puhua ja auttoi meitä pakkaamaan tarvittavat tavarat keskukseseen menoa varten. Kaiken alkaessa konkretisoitua, alkoi minunkin vatsani pohjassa poreilla jännityksestä. Pienet kuplat kiehuivat siellä, kuin kattilan pohjassa. Päätin sen olevan kuitenkin hyvä asia. Jonkinlaista itsesuojeluvaistoa taisi siis löytyä minultakin ja näin ollen ehkä hyppysellinen järkeäkin.

Meidät tultiin seuraavana aamuna hakemaan harjoituskeskukseen. Sen kerrottiin olevan lyhyen kävelymatkan päässä, mikä kuulosti minusta todella oudolta. Arvelin nimittäin, että tietäisin kyllä, jos kotimme lähellä sellainen olisi. Keskuksen salaisuus piili siinä, että koko laitos sijaitsi suuren koralliriutan sisällä. Koralliriutan, joka ei oikeasti ollut oikea. Siitä oltiin vain tehty sellainen, jotta kaupunkilaiset eivät pääsisi keskukseseen nuuskimaan. Sitä ilmeisesti käytettiin johonkin muuhun muina aikoina. Johonkin, joka ei kuulunut tavalliselle kansalle lainkaan. Meitä varten siitä oltiin kuitenkin tehty erilainen. Kaikilla oli omat huoneensa ja yhteiset tilat olivat siistit ja valtavan suuret. Se totta tosiaan vaikutti harjoituskeskukselta.

Seuraavat kaksi viikkoa kulkivat kuin siivillä. Meillä oli paljon teorialunteja ja luentoja, joissa meille kerrottiin maasta ja kuinka me siellä tulisimme toimimaan. Tutkijat olivat parhaansa mukaan yrittäneet varmistaa, että siellä tosiaan olisi turvallista. Täyttä varmuutta ei asiasta kuitenkaan ollut ja koska maalla ei ollut kukaan käynyt, oli vaikea tietää sen lajistosta paljoa. Eläimistä tai kasveista ei pahemmin ollut merkintöjä, mutta meitä yritettiin silti valmistaa välttämään mahdollisesti vaarallisia eliöitä maalla. Olihan niistä jonkin verran tietoa esi-isiemme jättämistä merkinnöistä.

Sen lisäksi me saimme paljon käytännön koulutusta. Olimme tottuneet vain pehmeään hiekkaan meren pohjassa, sekä toki kiviin ja koralleihin, mutta maalla ei olisi sellaista. Opettelimme siis totuttamaan jalkapohjamme muillekin pinnoille. Se oli epämukavaa, ja usein kivuliasta, mutta välttämätöntä muun koulutuksen ohella. Keskukseen oltiin rakennettu huoneita, jotka mukailivat maan eri alueita. Metsiä, aavikoita ja sen sellaisia. Tutkijat olivat opineet niistäkin vanhojen tekstien avulla. Opettelimme olemaan myös niissä, jotta pärjäisimme veden ulkopuolella mahdollisimman monilla alueilla. Kaikkien eniten yllätyin, kun meitä opetettiin taistelemaan. Ei mitään ihmeellisiä asioita, eikä varsinkaan lapsille, mutta silti. Opin esimerkiksi heittämään, pyörittämään ja lyömään vihollista atraimella. Meille vakuutettiin, että taistelukoulutus oli vain varotoimi, jonka valtiias oli määrännyt. Se sai oloni kuitenkin hieman pelokkaaksi, koska en ollut odottanut meidän opettelevan itsemme puolustamista asein. Saati niillä tappamista.

Kahden viikon päätyttyä kaikki valitut seisoivat rivissä hieman kauempana keskuksesta. Saimme kaikkia sanoa väliaikaiset hyvästit niille, joille me ne päätimme sanoa. Minulla oli kyllä muutama ystävä koulussa, mutta en kokenut ketään yhtään tärkeäksi kuin Jordanin. Hänet me kaikki hyvästelimme pitkin halauksin ja hartain sanoin. Lupa-
simme palata takaisin elossa. Meidät oltiin luvattu tuoda takaisin elossa. Kun jokainen oli saanut syleillä perhettä ja ystäviä, oli oikeasti aika lähteä. Meillä kaikilla oli varalta hieman kestävämmät puvut päällä ja atraimet vöille köytettyinä. Operaatiota johti yksi kouluttajista keskuksesta. Hän lähtisi myös mukaamme ja palauttaisi takaisin. Toivotavasti.

Katsoin vierelläni seisovaa veljeäni. Hänen terävää leuka-
linjaansa, korkeita poskipäitä ja kuritonta blondia hius-
pehkoa. Hän näytti aivan Nicolta, kun taas minä olin
enemmän Jordanin näköinen. Olin perinyt häneltä raskas-
rakenteisen vartalon, leveät kasvot ja tummanruskeat hiuk-
set. Silmieni väri taas tuli jostain ihan muualta. Kaikilla muil-
la oli siniset silmät perheessäni, mutta omani kimmelsivät
vihreinä. Louis huomasi minun katsovan häntä, joten hän-
kin katsoi minua.

“Mitä mietit?” hän kysyi hiljaa.

“Perhettä vain”, vastasin ja hän puristi olkapäätäni hieman
hymyillen. Hänen hymykuoppansa olivat todella selkeät ja
syvät. Siksi kai minäkin aloin vaistomaisesti hymyillä. Se
tuntui kuitenkin hyvältä.

Emme ehtineet jutella enempää, koska ryhmämme johtaja, Silvia, lähti johdattamaan meitä suurelle sukellusveneelle. Se veisi meidät pintaan ja pääsisimme sillä myös takaisin. Voisimme tietysti vain uida pintaan, mutta oli turvallisempaa kulkea sukellusveneellä. Niin kukaan ei eksyisi matkalla ja sillä pääsisi myös hyvin pakoon, jos maalla sattuisi tulemaan jokin isompi ongelma. Kulkuneuvo oli todellakin valtava, mutta ainakin mahduimme kaikki kyytiin. Lähdimme sen enempää aikailematta kohti pintaa, kunhan kaikki olivat siis päässeet kyytiin ja istumaan ensin. Matkaa oli aika paljon ja sukellusvene liikkui kovin hitaasti. Oli mukavaa katsella ohikulkevia maisemia ja eläimiä, mutta hidas kulkeminen antoi minulle aikaa ajatella. Aikaa jännittää.

Onneksi Nico taisi huomata minun alkavan jännittää ja hän kevensi tunnelmaa kertomalla meille tietoa jokaisesta ohi lipuvasta kalasta, tai muusta eläimestä. Hän tiesi todella paljon vedessä elävistä eläimistä ja niiden käyttäytymisestä. Kun sain kuunnella hänen juttujaan, en muistanutkaan enää jännittää niin paljoa. En, ennen kuin pinta alkoi olla lähellä ja eläimet alkoivat olla harvassa.

"Kyllä me pärjäämme, Silvia pitää meistä erinomaista huolta", Nico sanoi niin tyynen rauhallisena, että minun sykkeeni laski taas hieman. Hän oli aina ollut kovin tasapainoinen ihminen. Tuskin mikään sai hänet pois tolaltaan. En minä ainakaan ollut nähnyt niin käyvän. Yhtäkkiä sukellusvene pysähtyi. Emme olleet vielä pinnassa asti, mutta se oli aivan yläpuolellamme. Oli turvallisempaa jättää sukellus-

vene hieman pinnan alle piiloon. Teimme niin siltä varalta, että jokin vaarallinen sattuisikin odottamaan meitä maalla. Silvia pyysi jokaista nousemaan seisomaan.

Me lähdimme kulkuneuvosta yhdessä ja odotimme toisiamme vedessä sen ulkopuolella. Katselin koko ajan pinnalle. Se väreili ja niin ollen sen yläpuolella olevat maisemat olivat vääristyneet, mutta saatoin silti nähdä vaaleansinisen taivaan, joka oli täynnä valkoisia kuvioita. Muistin niiden olevan pilviä. Silvia oli opettanut meille niin koulutuskeskuksessa. Taivas ja pilvet. Laskin katseeni takaisin muihin vasta kun Silvia ilmoitti kaikkien olevan ulkona sukellusveneestä.

“Seuraavaksi me nousemme pintaan, teemme sen varovasti ja ketään ei jätetä taakse. Pitäkää silmät ja korvat auki, olkaa valmiita taistelemaan tai pakenemaan”, hän ohjeisti meitä. Nico tarttui minua kädestä ja me lähdimme uimaan kohti pintaa.

Kun vain pelkkä päälakeni oli veden ulkopuolella, tuntui ilma järjettömän lämpimältä verrattuna veteen. Sain pääni kokonaan pinnalle ja kirkkaus oli sokaista minut siihen paikkaan. Oli lämmin ja kirkasta, liian kirkasta. Ympärillämme oleva vesi kimmelsi oudolla tavalla ja kun katsoin muita, kaikki siristelivät silmiään. Meidän ei onneksi tarvinnut uida kauaa, koska kellertävä maa-alue ilmaantui eteemme. Vesi alkoi olla matalampaa ja eipä aikaakaan, kun se ylsi enää nilkkoihin asti.

Nico piti minua yhä kädestä ja olin siitä kiitollinen. Me kävelimme varovaisesti pois vedestä kohti maata. Tunnistin sen hiekaksi, kun paljaat jalkapohjani koskettivat sitä. Se oli kuitenkin kuivaa ja kuumaa hiekkaa. Aivan erilaista, kuin kotona. Jalkapohjaniuntuivat sulavan kuuman hiekan sekaan ja se tunki ikävästi varpaiden väliin. Ilma tuntui edelleen liian lämpimältä verrattuna meren syvyyksiin, mutta siihen alkoi tottua edes hieman. Kuljimme hiekalla varovaisesti, melkein hiiviskellen. Emme yhtään tienneet, mikä meitä odottaisi, vai odottaisiko mikään. Katsoin taas ylös kohti taivasta ja meinasin jälleen menettää näköni, Valtava, kultainen valopallo tervehti minua. Tunnistin sen auringoksi. Se kai oli alunperin korventanut maan, aiheuttanut valtavia tulipaloja ja saanut vakavat sairaudet leviämään. Sen takia ihmiset olivat paenneet.

Etenimme hitaasti ja lopulta hiekka loppui. Sen takaa alkoi metsä. Maaperä oli ruohikkoista, mutta maassa oli paljon pieniä kiviä, juuria ja myös lehtiä. Oli vaikea uskoa, että maa oli joskus tuhoutunut käyttökelvottomaksi. Metsiä ja vihreyttä tuntui olevan ikuisuuteen saakka. Silvia puhui ajatukseni puolestani:

Kummallista..metsien piti olla lähes kokonaan poissa. Kaipa luonto on sitten kasvanut ja parantunut ihmisten lähdettyä”. Kukaan ei vastannut hänelle, mutta kuulin ympäriltäni paljon hyväksyväistä muminaa. Maa näytti minulle oudolta. Kasvit ja jopa kivet olivat kaikki erilaisia. Äänet kuuluivat ympärilläni eri tavalla. Oli liian hiljaista.

Jatkoimme metsän halki kulkua koko loppupäivän. Olimme koko ajan varuillamme, kuin olisimme kulkeneet jollakin, joka saattaa pettää jalkojen alta koska vain. Näimme myös eläimiä matkallamme ja Silvia osasi nimetä niistä osan. Pimeä tuli paljon nopeammin ja selkeämmin kuin meressä. Yritin nähdä tähtiä, mutta taivas oli liian synkkä ja epäselvä siihen. Me asetuimme nukkumaan metsään. Mukana oli paljon telttoja ja lyhtyjä, joita levitimme ympäriinsä. Söimme ruokaa ja menimme sitten nukkumaan. Jaoin telttani Nico ja Louisin kanssa.

Heräsin kuitenkin keskellä yötä järkyttävään, selkäpiitä karmivaan ääneen. Se kiiri metsän läpi terävänä ja korkeana. Nico oli jo pystyssä ja Louis heräsi myös.

“Susiako?” veljeni mutisi unisena. Nico kuunteli hetken.

“Ei, jotakin muuta”, hän kuiskasi ja työntyi ulos teltasta. Viileä yöilma tuulahti sisään telttaan. Pidin siitä paljon enemmän kuin ilmasta päivällä. Nico ei tullut takaisin kovin nopeasti, joten ryömin varovasti ulos teltasta Louis peräksäni. Kaikki muutkin olivat ilmeisesti heränneet. Silvia tähyili kaukoputkella jonnekin kauas.

“Ihmisiä”, hän kuiskasi ja karmiva väristys kulki lävitseni. Meidät passitettiin uutisesta huolimatta takaisin nukkumaan. Minä en nukkunut silmäystäkään loppu yön aikana. En saanut ääntä mielestäni.

Aamulla me purimme leirin ja olin huonosta yöstä huolimatta yllättävän pirteä. Silvia tarkasti alueen olevan turvallinen ja jatkoimme kulkuamme. Metsä oli rehevä ja täynnä

elämää, eikä päivä tuntunut enää niin epämukavan kuumalta. Jalkapohjani olivat tosin pienillä haavoilla pikkuisten kivien vuoksi. Se ei vaivannut kulkuani, joten jätin asian huomiotta. Silvia pysäytti meidät, kun aurinko oli lipunut hieman yli puolenvälin sinistä taivasta pitkin. Lähes valkohiuksinen nainen oli varmaan kuullut jotain. Jotain epätavallista. Jatkoimme matkaa hetken kuluttua todella varovasti, kunnes me muutkin aloimme ne oudot äänet. Kuului puhetta ja..naurua.

Silvia käski kaikki piiloon ja pian olimme kaikki verhoutuneet puskiin ja muuhun tiheään aluskasvillisuuteen. Näin omalta paikaltani kauempana aukion. Alueen, joka oli puuton ja kasvillisuutta oli muutenkin vähän. Aukion keskellä oli kivikasa ja sen ympärillä joukko ihmisiä. Siellä oli toden totta ihmisiä. He olivat suuria kuin valaan pojat. Jokainen oli selin meihin, paitsi yksi. Hän oli suurin kaikista. Näin jopa hieman kauempaa ihmisen haukotellessa, että hänellä oli aivan valtavat hampaat suussaan. Muutkin taisivat nähdä, koska puskiasta kuului huolestunutta mutinaa. Joku taisi vain mutista hieman liian kovaa. Se suuri ihminen nimittäin lakkasi puhumasta ja naulitsi katseensa piilopaikkaamme. Suljin silmäni.

“Onko siellä joku? Minun ei ole parasta löytää sieltä vihollista, koska vihollisilta minä revin kurkun auki”, kuulin syvän, jylisevän äänen läheltäni. Kun hän ei nähnyt ketään tai kuullut enää mitään, hän poistui. Me odotimme jokaisen heistä poistuvan, ennen kuin uskalsimme tulla esiin pusikoista. Koko joukkomme vetäytyi vikkelästi takaisin hie-

kalle, joka oli lähellä vettä. Kun olimme siellä, joku kysyi:

“Miten täällä voi olla ihmisiä?”. Hetkeen kukaan ei sanonut mitään.

“Eivät nuo olleet ihmisiä, nuo olivat jotakin pahempaa”, Silvia vastasi lopulta. Kaikki vaikenivat. Paikka ei ollut mielestäni enää kaunis ja halusin kotiin. Kaikki oli muuttunut pelottavaksi.

“Meidän täytyy miettiä, mitä me teemme. Jäämmekö tänne ja tutkimmeko maata vai palaammeko takaisin lähes tyhjiin käsin”, Silvia jatkoi.

Itaan mennessä olimme rakentaneet leirin taas pystyyn ja Silvia oli valinnut joukon vanhimmat, sekä viisaimmat, miettimään tätä kaikkea hänen kanssaan. Tunnelma leirissä oli levoton ja autuaan pelokas. Kaikki tuntuivat olevan jatkuvassa hälytystilassa. Jokaista ääntä pelättiin. Istuin teltassa perheeni kanssa ja kysyin:

“Miten on mahdollista, että nuo..ihmisen tapaiset ovat täällä? Eivätkö kaikki paenneet veteen?”. Nico kohautti olkiaan.

“Sitä on meidän mahdotonta tietää, mutta on mahdollista, että osa jäi jälkeen. Tai sitten osa jäi tahallaan maalle ja kun luonto sitten alkoi parantua, alkoi ihminen muuttua. Samaan tapaan kuin tapahtui niille, jotka päätyivät meriin”, isäni pohti sivellen leukaansa. Siinä oli ollut parta vielä hetki sitten, mutta Jordan oli pakottanut häntä ajamaan sen ennen tänne tuloa. Minä nyökkäsin hänen pohdinnalleen ja kurkistin sitten ulos teltasta. Silvia oli kokoontunut valitsemiensa ihmisten kanssa leirin laidalle.

“Kauankohan tuossa menee?” pohdin ääneen.

“Varmaan päivä tai pari, tällaista pitää tosiaan miettiä”, Louis avasi tällä kertaa suunsa.

“Entä valtias Lachlan..pitäisikö hänelle ilmoittaa?” ihmettelin. Isäni tai veljeni eivät tienneet, mutta arvelimme viestinnän välittämisen kyllin nopeasti olevan vaikeaa. Menimme nukkumaan sen keskustelun päätyttyä.

Asiaa tosiaan puitiin pitkään. Liian pitkään, jos minulta kysyttiin. Minä olin nimittäin vahvasti sitä mieltä, että maalle jääminen ei ollut vaihtoehto enää. Halusin itsekin jäädä, tutkia maata ja etenkin nähdä taivaan kaikissa mahdollisissa väreissä. Se oli kuitenkin liian vaarallista. Valitettavasti minulta ei kysytty ja siksi asiaa pyöriteltiin useampi päivä. Yleensä keskustelusta ei kuulunut ulkopuolisille pihaustakaan, mutta välillä joukosta kuului kiivasta sananvaihtoa. Asiassa ei kai päästy yhteen ymmärrykseen. Me muut emme voineet kuin odottaa. Minä vain pelkäsin, että meillä ei olisi ikuisesti aikaa. Päätös pitäisi tehdä. Eräänä aamuna aikamme loppui.

Matkaan lähteneet heräsivät siihen samaan korkeaääniseen ja riipivään ääneen, kuin muutama yö sitten. Sillä kertaa sitä kuitenkin seurasi pamahdus. Niin järkyttävän kova, että korvissani soi monta sekuntia sen jälkeen ja maa allani tuntui tärisevän. Pamauksen jälkeen kuulumme vielä huudon. Se kuului selvästi suuresta joukosta, koska kuulin niin monta erilaista ääntä. Olin salamana pystyssä. Nico ojensi minulle atraimeni sillä het-

kellä, kuin nousin teltan pohjalta. Hän meni edeltä ulos ja minä ja veljeni seurasimme perässä. Koko leiri oli jalkeilla, atraimet käsissään ja katseet suunnattuina metsän suuntaan. Käännyin katsomaan.

Sain kohdata valtavan joukon niitä suurikokoisia ihmismäisiä otuksia, joilla oli terävät, auringonvalossa välkkyvät hampaat suussaan. Joukkoa johti se sama mies, joka oli uhannut repiä kurkkumme auki.

“Me emme olleet odottaneet vieraita”, hän lausui. Näin hänen kädessään mustan, pitkäpiippuisen aseensa. Tuliaseen, jollaisia me emme suostuneet merissä käyttämään. Mies hymyili hetken vinoa hymyä niin, että valtavat hampaat näkyivät. Hänellä oli kalju pää, mutta todella tuuhea parta ja suuret kulmakarvat. Hänen takanaan oli joukko samankokoisia suuria kaltaisiaan, mutta kaikki heistä eivät olleet kaljuja miehiä.

“Me emme tykkää vieraista. Tämä on meidän alueemme. Meidän”, miehen hymyn tilalle tuli raivonsekainen katse, joka seisautti veret sisältäni. Hän huusi jotain kielellä, jota en osannut ja tämän joukot juoksivat meitä kohden metsä jytisten. Kaikilla ei ollut tuliaseita, mutta pelottavan moni kantoi pitkällä piipulla varustettua hirvitystä. Me olimme sodassa ja pahasti alakynnessä jo ennen sen alkua.

Silvia käski meitä silti käymään vastahyökkäykseen ja niin me siis teimme. Muistelin kaikkea, jonka olin oppinut keskuksessa. Katsoin ympärilleni. Jokaisen katseessa loisti pel-

ko, mutta me emme luovuttaisi. En tuntenut kaikkia taistelutovereitani, koska heitä oli tullut myös muualta kuin Havenastrasta. He vain olivat tulleet omilla sukellusveneillään. Vaikka osa olikin tuntemattomia, oli minun pakko luottaa heihin hengelläni. Vedin henkeä ja juoksin muiden kanssa taistelemaan maan hurjia puolustajia vastaan. Luotisuihku alkoi ensimmäisenä, mutta moni osasi suojata itseään atrainten avulla. Minäkin osasin. Yritin sivuuttaa kauheat kuolonhuudot ja roiskuvan veren ympärilläni, kun luodit osuivat maaliinsa. En saisi pysähtyä.

Taistelu alkoi todella vasta, kun olimme kasvokkain suurten maan asukkaiden kanssa. Moni heistä kantoi kirvestä tai muuta suurta teräasetta. Pian ranta oli täynnä huutoa, metallin kolinaa ja myös satunnaisia laukauksia. Verta, kuolemaa ja kauhua. Sitä oli kaikkialla ympärilläni. Silti minä vastasin jokaiseen iskuun omallani. Puolustauduin ja löin takaisin. Joukkomme taisteli urheasti koko ajan. Atraimet viuhuivat ja onnekseni, huomasin monen niistä pedoista kaatuvan hiekkaan verta vuotavina. Meillä oli mahdollisuus selvitä tästä elossa.

Veri kohisi korvissani, kun kohtasin hampaat irvessä uuden vastustajan. Minun kanssani sitä tuli kohtaamaan punatukkainen poika ja yhdessä saimme vihollisen kaatumaan jalkoihimme. Sylkäisin maahan. Suuni oli täynnä kuolaa ja happi oli loppumassa keuhkoistani. Huomasin olevani äärettömän hengästynyt. Lähdin silti jälleen seuraavaa vastaan kolauttaen atraimeni rajusti vasten hänen keihästään.

Isku, isku, lyönti ja syöksähdys. Osuma ja sitä seuraava kivulias korahdus. Näin toisen atraimen työntyvän viholiseni vatsasta ja kiljaisin yllättyneenä. Kun otus oli kaatunut, näin virnistävän Nikon edessä.

“Ole hyvä”, hän sanoi äänettömästi ja hymyilin hänelle.

Taistelun vain jatkuessa aloin olla todella väsynyt, voimaton ja harkintakykyni heikentyi. Hyökkäsin silti urheasti erään hieman hontelomman miehen kimppuun, vaikka näinkin hänellä tuliaseen. Syöksyin häntä kohti atrain ojossa, kun kuulin pamauksen. Se kaikui korvissani, mutta en tuntenut kipua. En nähnyt verta. Ehdin upottaa atraimeni hänen vatsaansa ja nähdä hänen kuolevan. Olin kuullut joskus, että kipu saattaa tulla vasta myöhemmin. Että ihminen on niin adrenaliinin kourissa, että aivot vastaanottavat hälyttävän viestin vasta myöhemmin.

Siksi kai ehdin tappaa hänet ja astua taaksepäin, ennen kuin lamaannuttava kipu sai minut polvilleni. Maa heitti voltin ja silmissä sumeni. Reidessäni sykki äkillinen kipu ja katsoessani alas hiekka oli veren täplittämä. Vedin henkeä ja yritin huutaa jotain. Suustani pääsi vain katkonainen henkäys. Päästin irti aseestani ja kaaduin rantahiekkaan. Näin jonkun juoksevan minua kohti. En tiennyt oliko se vihollinen vai ystävä. Oli vain hiekka vasten poskeani ja valtava kipu.

Seuraavat päivät olivat vain kuumetta, kipua ja harhoja. Olimme voittaneet, nipin napin, mutta haava jalassani tu-

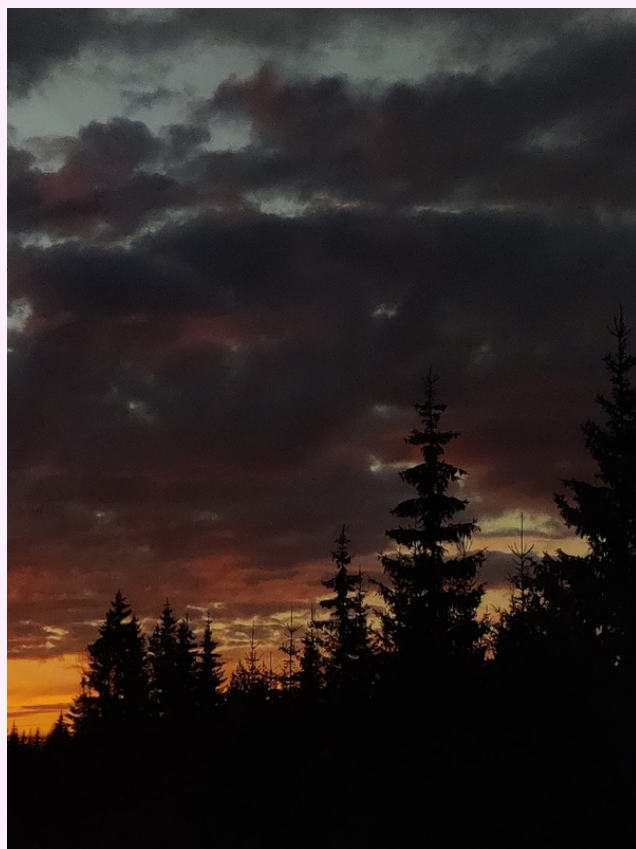
lehtui. Minulle nousi tainnuttava kuume. En tiennyt milloin nukuin ja milloin oli hereillä. Kaikki tuntui samalta. Oli päiviä, kun en nähnyt mitään ja äänet olivat kaukana, mutta sitten oli myös päiviä, jolloin näin olemattomia asioita. Olin kuume harhoissa ja hourailin kivunsekaisena. Tiesin kuitenkin, että olimme yhä sillä kirotulla rannalla. Tiesin, että en ollut ainoa vammautunut. Moni oli menettänyt henkensä ja suurin osa elossa olevista olivat kivuissa minun tapaani. Minua yritettiin auttaa ja parantaa, mutta kuulin kyllä huolestuneet äänet ja sanat tulehduksen leviämisestä. Luoti oli ehkä yhä jalassani. Tulehdus ehkä jo veressä.

Kivuliaat päivät kuitenkin loppuivat. Kipu katosi, kun avasin silmäni jälleen. Olimme rannalla, haava oli yhä jalassani ja kaikkialla löyhkäsi kuolema. Suru oli raskas verho rannan yllä.

“Katso ylös”, kuulin Nikon äänen sanovan. Hän oli vierelläni polvillaan ja Louis oli siinä myös. Heillä oli kasvoissaan ruhjeita, mutta muuten he näyttivät olevan kunnossa. Tottelin isääni ja katsoin ylös taivaaseen. Se oli musta, niin kovin musta, mutta silti näin tummia sinisen sävyjä. Hetken katsottuani aloin nähdä kirkkaita, valkoisia ja pieniä täpliä kaikkialla. Tähdet olivat syttyneet. Kykenin muodostamaan niistä kuvioita. Näin myös kuun. Suuren hopeista valoa hohkaavaa pallon, joka oli melkein täysi.

Hymyilin, kun katselin kauneinta asiaa maailmassa. Keuhkoni tuntuivat raskailta ja vartaloni oli vieras, mutta tähdet

olivat niin kauniita, että melkein unohdin ne sivuseikat. Katsoin hetkeksi taas Nicoon. Hänen silmänsä olivat täynnä kristallisia kyyneliä. Olisin halunnut kysyä, että mikä oli hätänä, mutta hän osoitti taas taivaaseen. Tähdet olivat kirkkaamman näköisiä kuin äsken. Muodostin niistä lisää kuvioita. Nico niiskaisi ja Louis kuiskasi hänelle jotain. Hengitykseni rahisi, mutta hymyilin yhä.

Kuva: Aimo Ala-Jääski

Tähtitaivas on maailman kaunein asia”, kuiskasin, ennen kuin taivas kiepsahti ympäri edessäni ja sitten katos

Kiellon varjossa

Niklas Ottelin

Alkaneesta lukuvuodesta 2023-24 lähtien on Espoonlahden lukiossa ollut voimassa kännykkäkielto, joka velvoittaa opiskelijan pitämään puhelimensa piilossa oppituntien aikana. Tapaus on ymmärrettävästi saanut aikaan pienimuotoista närää: miksi täysi-ikäisen tai lähestulkoon aikuisen henkilön tulisi itsenäistyneenä ihmisenä kulkea opettajan suoraviivaisen auktoriteetin mukaista tietä omien aivojen käyttämisen sijaan? Miksi olemme kypsyysdestämme huolimatta edelleen niin sanotusti valvonnan alaisina? Rajoittavillekin toimenpiteille löytyy kuitenkin usein yllättävänkin päteviä syitä.

Keskittyminen kahteen, ellei jopa kolmeen, asiaan samaan aikaan vaikuttaa huomattavasti yksilön kykyyn opiskella, eivätkä ihmisen aivot ole todellisuudessa ohjelmoitu multitaskaamista varten. Onkin kieltämätön tosiasia, että tietoinen tarkkaavaisuutemme kohdistuu vain yhteen asiaan kerrallaan, vaikka monien asioiden hoitaminen samanaikaisesti tuntuisikin luontevalta itsellemme. Toki nykyisessä, ärsykkeiden täyttämässä maailmassa, pitkäjänteinen keskittyminen voi tuntua haastavalta, sillä kaikki on vain kätemme ulottuvilla: suosikkielokuvat ja -pelit, maajoukkueen ottelut, mikseivät uudet tuttavuudetkin. Haluamme ihmisluonnollemme ominaisella tavalla kokea dopamiinin

innostuttavan tunteen myös tavanomaisen arkemme keskellä, mutta lopulta emme kuitenkaan ole valmiita tyytymään kaikkeen siihen, mistä olemme jo saaneet irti nautintoa, vaan jäämme paikallemme kahmimaan vain lisää nautinnollisuutta, aivan kuin kyseessä olisi pohjaton kuilu, jonne olisimme pudonneet. Samalla itsekurimme sekä kyläisyytemme kärsii siihen nähden, mitä se voisi todellisesti olla.

Kehittynyt itsehillintämme kykenee kuitenkin antamaan tilaa meneillä olevan hetken kannalta oleellisemmalle teke miselle, ja samalla kunnioitamme heitä, jotka ovat paikalla opettamassa yksin meitä ja tulevaisuuttamme varten. Olemme ylipäättäänkin enemmän kuin vain yksilöitä muiden yksilöiden joukossa, ja näin ollen meillä olisi vähintäänkin syytä antaa opiskelurauha lopulle luokasta, jotta voimme lopulta päättää opiskelutaipaleemme lukiossa hyvin mielin. Pystymme siis löytämään varsin järkevän asettelman myös uusille säädöksille, vaikka ne saattaisivat ajoittain tuntuakin rajoittavilta.

Kuva: Vanja Kailu

Lähteestä Valtamereen: Modernien FPS-Pelien Kehto

Emil Malk

Harva videopeli on nauttinut yhtä pitkästä elinkaaresta kuin id Softwaren vuoden 1996 klassikko Quake, jonka uusin versio on 2017 julkaistu Quake Champions. Näiden pelien välillä on yli kaksi vuosikymmentä värikästä historiaa, jonka käännteet ovat tehneet Quakesta kulttiklassikon. Esimerkiksi mahdollisesti maailman ensimmäisen esports turnauksen Quakessa voittanut Dennis "Tresh" Fong palkittiin pelin johtavan ohjelmoijan, John Carmacin, viritetyllä Ferrarilla. Moni pelin kokeneimmistakaan satureista ei kuitenkaan tiedä, millaisen aallon Quake nostatti molskah- taessaan räiskintäpelien maailmaan. Ehkä parhaiten tätä kuvaa aallon harjalla jo vuodesta 1998 surffannut Half-Life.

Half-Life

Half-Lifea pidetään usein yhtenä kaikkien aikojen tärkeim- mistä peleistä. Siinä missä Quake keskittyi hirviöiden ja kanssapelaajien täystuhoon, Half-Life pyrki sen ohessa ker- tomaan tarinan. Suurin osa niin sanotuista "ensimmäisen persoonan ammutapeleistä", tai "FPS" -peleistä, hyödynsi tarinankerrontaa lähinnä ohjaamaan pelaajaa eteenpäin uusille apajille, missä tämä pystyi kattavalla arsenaalillaan eliminoimaan häntä ja tason lopussa odottavaa prinsessaa

uhkaavat örrimönkiäiset. Half-Life kertoo tarinan teoreettisesta fyysikosta nimeltä Gordon Freeman, joka saapuu töihin ja vahingossa avaa portaalin toiseen ulottuvuuteen, minkä läpi alienit hyökkäävät. Gordon taistelee läpi maanalaisen tutkimuskeskuksen tavaten matkalla muita laitoksen työntekijöitä. Monia pelaajan kohtaamia tilanteita on mahdoton ratkaista ampumalla, ja ainoa tapa edetä on ongelmanratkaisu ja ympäristön tarkkailu. Nämä asiat, jotka nyt pelaajille tuntuvat niin ilmiselviltä, popularisoitiin Half-Lifessa.

Jos Half-Life olisi rikospaikka, se olisi täynnä Quaken sormenjälkiä. Pelit jakavat paljon samaa DNA:ta erityisesti kullissien takana. Kun pelistudio Valve aloitti Half-Lifen suunnittelun, he päättivät käyttää hyödyksi Quaken pelimoottoria, josta pian kehittyi heidän oma "Gold Source" -moottorinsa. Pelimoottorit ovat niin lähellä toisiaan, että jopa monet tekniset viat siirtyivät mukana, joista kuuluisin on ehkä "bunny-hopping", joka mahdollisti hyppyjä tahdissa ketjuttamalla suunniteltua suurempien nopeuksien saavuttamisen.

Half-Lifen teknologia rakennettiin helposti ymmärrettäväksi, mikä sekä helpotti pelin alkuperäisiä suunnittelijoita että tarjosi työkalupakin peliharrastelijoille. Pian pelin ympärille kehkeytyneen yhteisön keskustelupalstoille alkoi ilmestyä modeja – muunneltuja versioita alkuperäisestä pelistä. Jotkut pyrkivät kertomaan omia tarinoitaan hyödyntäen Gold Sourcen tarjoamia työkaluja. Toiset taas riisuivat tarinan

kokonaan pois ja korvasivat sen tasoilla, aseilla ja pelimekaniikoilla, jotka sopivat kilpailulliseen pelaamiseen. Esimerkkeinä jälkimmäisestä ovat Counter-Strike ja Team-Fortress, jotka Valve myöhemmin otti siipensä alle.

Half-Lifeen julkaistiin kolme lisäosaa. Pelin suureen suosioon vastattiin vuonna 2004, kun Valve julkaisi sen jatkoosan.

Counter-Strike: Global Offensive ja Team Fortress 2

Half-Lifen ympärille muodostuneesta yhteisöstä syntyi lukuisia fanien tekemiä modeja ja laajennuksia, jotka vaihtelevasti joko laajensivat tai kokonaan uudistivat alkupe-
räisteosta.

Ajan myötä hyviksi todetut ideat koottiin yhteen ja huonot karsittiin pois. Tämän orgaanisen darwinismin lopputuloksesta syntyi kaksi modia, joiden suosio syöksyi lähes emopelin tasolle. Team-Fortress teki Half-Lifesta realistisempaa estetiikkaa tavoittelevan kilpailullisen pelin, jossa kaksi joukkuetta taistelee vastakkain. Modi tarjosi pelaajalle etukäteen suunniteltuja hahmoja, joiden kyvyt erosivat toisistaan ja kannustivat yhteystyöhön. Team Fortressin suosio johti Valven päätökseen ottaa modi siipensä alle ja kehittää sille jatko-osa, joka julkaistiin syksyllä 2007. Jatko-osa hylkäsi modin realismin ja omaksui liioitellumman tyylin, mikä korosti hahmojen erilaisuutta. Monista pelin hahmoista, kuten esimerkiksi parantamisesta vastaavasta hullusta tohtori Medicistä, on tullut internet ikoneita. Vaik-

ka pelin suosio on vuosien saatossa hiipunut, sitä pidetään yhä "hero-shooter" -genren aloittajana. Team-Fortress 2 suoraan inspiroi muun muassa 2010-luvun lopussa suureen suosioon noussutta Overwatchia. Team-Fortress 2 myös uudisti pelimarkkinointia julkaisemalla hahmoja esitteleviä lyhyitä koomisia videoita, joita esimerkiksi juuri Overwatch myöhemmin hyödynsi menestyksellisesti.

Kaikkein kuuluisin kaikista Half-Lifen modeista on kuitenkin Counter-Strike, joka räjähdysmäisesti nousi 2000-luvun alussa e-urheilun kärkeen. Modi oli monella tavalla Quaken vastakohta. Siinä missä Quakessa jatkuva liike oli etu, oli Counter-Strikessa pysähdyttävä tähdätäkseen tarkasti. Siinä missä Quakea pelattiin pääasiassa kaksintaisteluna, pelattiin Counter-Strikea viiden miehen joukkueissa. Kilpailun ohella Counter-Striken sisälle syntyi erilaisia pelimuotoja, kuten erilaiset esteradat ja piiloleikit. Samalla peliä kuitenkin pelattiin ympäri maailmaa suurista rahasummista, ja sitä pidetäänkin yhtenä e-urheilun kantaisänä StarCraftin ja myöhemmin League of Legendsin ohella. Team-Fortressin tapaan Valve otti modin huostaansa ja julkaisi sen viimeisimmän jatko-osan, Counter-Strike: Global Offensiven, vuonna 2012. Peli on yhä yksi maailman pelatuimmista ja katsotuimmista peleistä.

Half-Life 2

Half-Life 2:n tuotannon alkaessa huomattiin nopeasti, ettei vanha pelimoottori enää kyennyt modernin pelin tekoon.

Valve siis kehitti vanhan Gold Sourcen rippeistä uuden Source-pelimoottorin, joka on nykyään yksi legendaarisimmista pelimoottoreista. Teknologia oli kehittynyt valtavasti vuodesta 1998, mikä mahdollisti hienompien grafiikkojen lisäksi kehittyneemmän fysiikkamoottorin.

Peli jatkaa Gordon Freemanin tarinaa ja käyttää hyödykseen paljon samoja keinoja, jotka tekivät alkuperäisestä Half-Lifesta mestariteoksen, mutta uudessa muodossa. Pelaajan tulee keskittyä ympäristöönsä, joka jatkuvasti tarjoaa ratkaisuja kohdattuihin ongelmiin. Pelaajan kanssakäymistä ympäristön kanssa on myös kehitetty, josta hyvänä esimerkkinä toimii heti pelin alussa tapahtuva kohtaaminen. Pelaajan kävellessä rajatarkastuksen läpi sotilas heittää maahan roskan ja käskee pelaajaa nostamaan sen roskakoriin. Pelaajan toimet tässä hetkessä vaikuttavat sotilaan reaktioon. Tällainen dynaaminen ympäristö on nykyään standardi, mutta vuonna 2004, kun Half-Life 2 julkaistiin, se oli uutta. Ensimmäisessä Half-Lifessa yleinen ongelmanratkaisutemppu oli asettaa räjähtävä tynnyri lähelle vihollisjoukkoa, jonka ampumalla pelaaja pääsee eroon suuresta määrästä vihollisia helposti. Half-Life 2 vei tämän täysin uudelle tasolle. Nyt tynnyri makaa katon reunalla puisia tukia vasten, jotka ampumalla pelaaja saa tynnyrin putoamaan alas vihollisjoukon päälle ja räjähtämään. Pelaajan pitää myös monesti löytää keinoja avata itselleen tie esteen läpi yhtä usein pelimaailman luonnonlakeja soveltamalla kuin ampumalla.

Peli sai kaksi laajennusta, jotka jatkoivat tarinaa ja toivat uusia elementtejä peliin, kuten alkeellisen avoimen maailman. Kolmas peli oli työn alla ja jopa uusi jatko-osa oli vielä pöydällä. Half-Lifen tragedia piilee kuitenkin siinä, että kahden pelin ja usean lisäosan jälkeen pelistudiolta loppui bensa. Valve ei vain keksinyt, miten pistää paremmaksi. Uutta peliä sarjassa jouduttiin odottamaan yli 15 vuotta. Sitä odotellessa Valve päätti soveltaa oppimaansa täysin uudenlaiseen peliprojektiin. Pelimaailmakaan ei istunut toimettomana, vaan hyppäsi pää edellä mukaan FPS-pelien uuteen aikakauteen.

Lähteestä Valtamereen: FPS-Pelien Uusi Aika

Pelistudio Valve mullisti ajatuksen ensimmäisen persoonan ammuntapeleistä vuoden 2004 Half-Life 2:lla. Muiden rientäessä oppimaan ja mallintamaan Valven mestariteosta, pelistudio itse lähti jälleen kerran innovoimaan.

Portal

Half-Life 2 julkaistiin Team-Fortress 2:n kanssa yhdessä "Orange box" -nimisessä kokoelmassa 2007. Kokoelmaan lisättiin mukaan lyhyt ongelmanratkaisupeli, jonka alkupeäinen tarkoitus oli esitellä uuden Source-moottorin teknologiaa. Portal-nimen saanut peli nousi kuitenkin suureen suosioon sen uusien ja oiveltavien pelimekaniikkojen myö-

tä. Peli koostui kentistä, joiden uloskäynnille päästäkseen pelaajan tuli hyödyntää ympäristöä ja portaaliasetta, joka pystyi yhdistämään kaksi paikkaa pelimaailmassa. Pelaaja siis pystyi esimerkiksi kiipeämään korkealle tasanteelle ampuamalla yhden portaalin tasanteen ylle kattoon ja toisen alle, jolloin hän putoaisi lattian läpi portaaliin ja putoaisi ulos ensimmäisestä portaalista laskeutuen tasanteelle. Yksinomaan pelimaailman renderöintiä pidettiin saavutuksena portaalien ympäristöön muodostavien visuaalisten rekursioiden matemaattisen hankaluuden vuoksi. Toteutus kuitenkin onnistui, ja suuri suosio ajoi Valven kehittämään pelille jatko-osan vuonna 2011.

Portal 2 säilytti edeltäjänsä pelimekaniikat, mutta laajensi niitä uusilla ominaisuuksilla. Jatko-osa tunnetaan kuitenkin eniten sen tarinasta, joka oli valovuosia ensimmäisen Portalin yksinkertaisen juonen edellä. Tarina pyrki kertomaan edeltäjänsä pääpahiksen sekä pelimaailman synnyintarinan. Portal 2 myös vie pelaajan uusiin monimuotoisiin ympäristöihin ja esittelee tarinaan uusia hahmoja. Juoni myös kytkee Portalin narratiivin Half-Lifen tarinaan, mikä on johtanut pelin suosioon faniteoriayhteisöjen keskuudessa. Portal 2:sta markkinoitiin muun muassa sarjakuvalla, joka täytti pelien väliin jäävän narratiivisen aukon.

Kaikista Valven peleistä, Portal-sarja on kenties lähimpänä sen juuria. Pelin kentät on suunniteltu kolmessa ulottuvuudessa, ja ongelmien ratkaisut vaativat usein akrobaattisia suorituksia pelin sisällä. Termi FPS ei joidenkin

mielestä edes sovi kuvaamaan Portalia, mutta siitä inspiroituneet lukuisat pelit ovat kuitenkin usein omaksuneet termin.

Titanfall ja Apex Legends

Monen pelintekijän maailma mullistui Half-Lifen myötä. Heidän tapansa ajatella räiskintäpelejä ja niiden kehittämistä laajeni ja johti lopulta kyseisen genren massiiviseen suosioon. 2010-luvulle tultaessa alalle saapui myös monia, jotka olivat kasvaneet lapsista aikuisiksi genren kanssa. Heidän työssään on nähtävissä 1990-luvun pelien jäljet.

Ehkä selkein esimerkki Half-Lifen perinnöstä on vuonna 2016 julkaistu Titanfall 2. Peli on rakennettu Source-moottorilla ja sen tarina hyödyntää hyvin samanlaista taso-suunnittelua kuin Half-Life. Kuten genrelle on tavallista, Titanfall tarjosi myös mahdollisuuden pelaajien vastaiseen moninpeliin. Sen suosio ei kuitenkaan kasvanut kovin suureksi. "Battle Royale" -genren räjähdysmäinen suosio sai studiota kehittämään uuden pelin Titanfallin rungosta. Apex Legends julkaistiin 2019, ja vielä neljä vuotta myöhemmin se on yksi pidetyimpiä ja suosituimpia pelejä maailmassa.

Apexin suosion jälkeen eniten katsottujen e-urheilupelien joukosta löytyi kolme kolme Source-moottorilla tehtyä peliä: Dota 2, Counter-Strike: Global Offensive ja Apex Legends. Niiden kaikkien suunnittelu ja tekniikka voidaan johtaa aina vuoteen 1996 asti, kun alkuperäinen Quake jul-

kaistiin. Vaikka Quake pelisarjana ei koskaan saavuttanut samanlaista suosiota, oli silläkin hetkensä.

Quake Champions

Quakesta julkaistiin monta jatko-osaa. Toisin kuin monet muut, id-Software ei yrittänyt mukautua Half-Lifen jälkeiseen maailmaan. He tiedostivat, että Quaken vahvuus oli sen moninpelissä, ja niinpä he keskittyivät siihen. Quake onkin aina tunnettu paikkana, missä parhaista parhaat laittavat kykynsä liikkumisessa ja ampumisessa testiin.

2000-luvun alussa turnauksissa pelinä toimi Quake 3, 2010-luvulla Quake Live ja vuodesta 2017 asti pelin suurimmissa turnauksissa on pelattu Quake Championsia. Pelin suosio on hiipunut sen kulta-ajoista, mutta se on silti ansainnut paikkansa pelihistoriassa. Monen mielestä maailman paras FPS-pelien e-urheilija on Shane "Rapha" Hendrixson, joka on jo monta vuotta esitellyt taitojaan voittamalla suurimman osan isoista turnauksista pelin uusimmassa versiossa. Tammikuussa 2023, 27 vuotta alkuperäisen Quaken julkaisun jälkeen, alkoi Quake Pro Leaguen kolmas kausi. Monet kilpailijoista aloittivat uransa 2000-luvun alussa ja muutama heistä, kuten Johan "toxqj" Quick, Maciej "Av3k" Krzykowski ja Rapha, ovat voittaneet turnauksia jo yli kymmenen vuotta sitten. Heidän omistautumisensa Quakelle kertoo sen vedosta ja äärettömästä taitokatosta, johon he vielä vuosikymmenenkin jälkeen kurottavat.

Half-Life: Alyx

Vuosien odottamisen jälkeen Valve ilmoitti vihdoinkin vuonna 2020 julkaisevansa uuden Half-Life -pelin. Half-Life: Alyx on virtuaalitodellisuuspele, eli näytön sijaan pelaaja pitää päässään laseja, joiden kautta hän näkee pelin todellisuuden tavoin. Näppäimistön sijaan peliä ohjataan käsissä pidettävillä ohjaimilla. Virtuaalitodellisuus on pelimaailmassa vielä kohtuullisen uusi teknologia, ja sen sovellukset vuonna 2020 olivat suhteellisen alkukantaisia. Virtuaalitodellisuuslasien ja ohjainten hinnat ovat korkeita ja niiden käyttö vaatii tilaa. Harva suuri pelistudio oli valmis laittamaan rahaa kiinni peliin, minkä ostajien määrää niin selkeästi rajoittivat oheislaitteet.

Valvelle raha ei ollut kuitenkaan ongelma, ja he pumpasivat suuria määriä rahaa virtuaalitodellisuuslaitteiden ja -teknologian kehitykseen. Lopputuloksena syntyi Half-Life: Alyx, jota myytiin yhdessä Valven omien oheislaitteiden kanssa.

Peli kertoi hyvin kirjoitetun tarinan, ja kuten aiemmatkin Half-Lifet, se osoitti niin pelaajille kuin alan ammattilaisillekin virtuaalitodellisuuden mahdollisuudet. Yksi mieleenjäävimpiä esimerkkejä on pelissä esiintyvä tilanne, missä pelaaja kävelee varastossa ja yrittää olla hiljaa piiloutuessaan hirviöltä. Kävellessään kaapin ohi pelaaja saattaa vahingossa tönäistä sitä ja pudottaa lasipullon sen päältä. Moni pelaaja reagoi nappaamalla pullon kiinni sen pudotessa. Tällaiset tilanteet, joissa pelaajan toiminta

muistuttaa normaalin elämän käyttäytymistä, tekevät virtuaalitodellisuudesta kiinnostavan teknologian.

Virtuaalitodellisuudessa oli kerrottu tarinoita, kehitetty realistisia ja kiinnostavia tilanteita ja suunniteltu kauniita ympäristöjä. Niitä ei vain koskaan oltu yhdistetty nautinnolliseksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi. Tässä siis lopulta piilee Half-Lifen nerous. Valve on jokaisella yrittämällään tähän mennessä onnistunut kulkemaan vastoin oletuksia ja näyttämään mikä on mahdollista. Kenties Half-Lifen, Portalin ja Quaken tavoin, myös Half-Life: Alyx tulee toimimaan virstanpylväänä tulevaisuuden pelimaailmalle.